

Este de două ori în septemana: Joi-a și Duminică; era cândva pretinde importantă a materiilor, va să de trei sau de patru ori în septemana.

Pretulu de prenumerațiune pentru Austria:

pe an întregu	8 fl. v. s.
dumătate de an	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru România și străinătate:	
an întregu	12 fl.
dumătate de an	6 " " "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la totu dd. corespondinti nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi; era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiule timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

AVISARE.

Cu numerulu acest a inceta speditura foiei nostre aceluor dni fosti prenumeranti, cari nu-si prenoira abonamentulu. La prenumeratiunile ce vor sosi mai tardiu se vor suplini numerii restanti. Totu de odata rogamu pre on. publicu a ne scusa deca cu venirea de abonenti noi nu poturam fi intru tote corecti cu speditura. Reclamele ce se vor face, le vom urmari cu deosebita atentiune.

Redactiunea.

Pesta, 14/26 oct. 1870.

Bombardamentulu Parisului de cinci septemani in cocia totu are se se incapa, dar n'o se se d'o incoronedi opulu barbaru alu prussiloru; este acesta traganare nu din sentinta de umanitate a loru ci pentru ca fura respinsi din pozitunile „favorabile”. Pitya lui Bismarck „Norddeutsche Al. Z.” dice ca in 28 opt. monstruosele loru tunuri vor inspaimenta pe „eroii” Parisului. Asia dara d'a de poimane va santiuna decaderea umanitatii, culturai si civilizatiunii, caci a bombardat Parisulu, centrulu culturii, isvorulu civilizatiunii, sorcele luminii a tuturoru poporaloru, este si insamna ca lumea ce se totu esportordia a tra in secululu alu XIX., secululu luminarii de odata s'a sverlitu prin baionetele prussiane in secululu lui Timur-Lenk si Dsinghiskan; insamna ca din secululu luminii suntemu osanditi la secululu intunecului!

Jules Favre raspunde lui Bismarck la circulariulu despre intalnirea loru la Ferrières. E bine, dice densulu, ca Franci'a scie, pana unde merge ambitiunea Prussiei. In limbajiu petrundictoriu vorbesce acestu barbatu devotu natiunii si patriei sale; dar asemenea lui Bismarck nu pote fi densulu, dice tradatoriulu Napoleone acolo in palatulu seu de inchisore. Da, in adeveru Favre nu e bunu diplomat, elu dispere pre langa Bismarck si Napoleone. Favre e o natura pre indiestrata cu calitati adeverata frumose, o natura pre plina de caracteru, pre sincera si pre onesta, era astadi cu facultatile frumose, cu caracteru si cu onestate, nu poti tra in lume. Astadi, in abisulu desmoralisarii lunei, numai cu fatiarnicia poti trece prin lume; astadi, candu lumea s'a uitatu de destinatiunea sa sublima si candu poterea fisica amerintia a trenti pre cea spirituala; astadi candu tota art'a d'a fi diplomatu se cuprinde in maestriele d'a tiese intrige, in minciuni si amagirea bieteloru popora, astadi, o sublime Jules Favre, nu ti data tie a fi diplomatu, astadi toti omenii ce-si basedia principiale pe morala, sunt ridiculi naintea siarlatanariei diplomatice europene.

Ne dore, forte ne dore inim'a candu vedemu ca chiar si cate unu priculicu romanu vine se critice si derida si se tiena de ilusiu totu „frasele” si nisuintiele tenerei republice franceze pentru scaparea patriei nefericite.

Pressa oficiosa din Bucuresci, ea unica dintre tote foile intregului orientu e neamica republicei franceze, si nu 'si pote bate jocu din destulu de barbatii ei; ea prevestesce in tonu profeticu ca Franci'a prin republica nu se pote ferici, dens'a in genere preferedia repuliceii monarchi'a, si fiindu ca ea profesedia astufelu de principia, densa e prussifila!

Onore Tie, guvernule din Bucuresci, ca esci atatu de fidelu dinastiei Tale si principialoru ei!

Ministrii afaceriloru externe de Mo-

nachu si Wurtembergu plecara la cortulu generalu a regelui prussescu, la Versailles pentru a confera a suora cestiunii nemtiesci. Prussia a pretinsu a pretinde si astadi una accesione pura si simpla a Bavariei si Wurtembergului la confederatiunea de nordu. Bavaria, spriuginita de Wurtembergu, pretinde un confederatiune germana pre bazea autonomiei stateloru de mediadi, si v're se lase Prussiei numai suveranitatea militaria pre bas'a conventiuniloru militarie. Daca Prussia nu va primi acesta ideia, Bavaria si Wurtembergu nu vor consenti de catu a lua parte la o confederatiune care va ave scopulu d'a padinumii interesele economice a Germaniei, care se aiba de organu unu parlamentu asemenea aceluia ce exista astadi sub numele de Zollparlament (parlamentu de vama.)

Spania, sorgintea resbelulu nefericitu, de trei ani de dile de candu cersiesce in tota lumea dupa unu rege, nu se pote ferici cu republic'a. Pre candu poporulu francesu s'angeru si jertfesco tote pentru stabilirea republicei, eliberarea poporaloru, ea, Spania, nu prochiama suveranitatea poporului, ci candidedia la tronulu ei pre fiulu lui Victore Emanuele carele si incuviintia candidarea.

Italia si Spania, aceste doue sorori ale Franciei, sunt nemultiamitorie prin astfelu de portare facia de republic'a franceza. Daca Spania si Italia nu dederu Franciei nici unu ajutoriu materialu, densele ajute-o debarem moralmente; acestu ajutoriu moralu ar fi potutu da Spania prin prochiamaarea republicei, era Italia prin neincuviintiaarea candidaturii.

In cas'a reprezentantiloru se facu ieri votare nominala pentru proieptulu lui D. Iranyi, in caus'a lui Miletiu. Resultatulu votarii, precum s'a potutu prevedea, e ca sentintia adusa de tribunalulu juratiloru pentru inchiderea lui Miletiu, s'a aprobatu. Opositiunea intriga a votatu pentru eliberarea lui Miletiu.

Iubitorii de pace primescu cu mare bucuria scirile despre incheiara pacii, dar pan' acuma nu potemu da nici unu crediementu astoru faime. Prussia nu abdica de la pretensiunile sale teritoriale, er Franci'a se tiena tenace de principiulu „a nu cede nici o palma de pamentu,” resolutiunea Franciei o aprobamu caci, asi se vede, isvorale ei n'au anca scatu, ea mai pote resiste; chiar deca Metzulu si Parisulu vor cade in manile brutalulu invingetoriu, deca armatele din provincie vor fi formate, nemtii vor mai ave de lucru cu francesii, caci acestia nu vor se se junghie insisi pre sine si se se des prada prussiloru; si ori cum ar fi resultatulu finale, respectulu lumii e alu franciloru!

Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei reprezentantiloru din 22 opt.

In siedint'a prima se pusera pre tapetu trei obiecte de mare importantia: noulu referitoriu la imunitate in caus'a lui Miletiu, reprezentantelu serbescu; alu doilea referitoriu la imprumutulu comunu de 15 milioane si alu treilea in caus'a resbelulu franco-nemtiescu.

Cu referintia la celu d'antaiu, Danila Iranyi ie cuventulu si dice ca ablegatulu fiindu scutitu de imunitate, nu se pote improcesa si nici condamna fora permissiunea camerei. Miletiu a fostu stradatu de majoritatea casei si s'a condamnatu la inchisore. Din punctulu de vedere de imunitate inse pentru osecutarea sentintiei e de lipsa a se cere a dou'a impoter-

nire de la camera, pentru ca altmintre ablegatulu nu se pote prevedea cu destule garantii, mai vertosu fatia de regimu si de judi, cari nu sunt alesii natiunii ci a regimului. (sgomotu in drept'a.)

Agintele regescu a osecutatu sentintia for'a mai cere a dou'a impoternicire de la camera, care impoternicire apartiene la garantiile esentiale a justitiei; una garantia acest'a cu care mai alesu ablegatii debue se fia provediuti. In Ungaria cu privintia la acest'a nu este lege, si pentru aceea numai la prassa ne potemu provoc'a, la prasa indatinata parte in camera, parte in strainetate, in parlamentele natiuneloru libere. Aici in Ungaria, camera a judecatu in doue casuri, in casulu lui Al. Romanu, si a repausatulu Bözörményi, daca se se osecute sentintia? In esternitate, mai vertosu in Anglia, domnesce datina ca numai odata se cere impoternicire, dar ablegatulu totusi nu se pote inchide fora permissiunea camerei, cu exceptiune candu s'a prinsu la fapta „in flagranti delictu.” Vorbitorulu deci roga casa, se indrumedi pe presiedintele casei ca si pana candu comisiunea disgratiatoria ar pronuncia opiniunea sa, Miletiu se se elibere. (Aprobare in stang'a.)

In contra lui Iranyi se scola ministrulu de justitia Horvath si dice ca imunitatii unui reprezentante e satisfactu daca casa reprezentativa a datu permissiune pentru improcesare. Casa reprezentativa n'are dreptulu d'a pretinde a fi forulu suprarevisional alu judecatoriei legale, a supraesamenat sentintia acesteia, a da noua impoternicire pentru osecutarea seu a nega osecutarea. Sentintia se face numai cunoscuta casei, carea nu mai are afora de acest'a altu dreptu.

Fr. Deak face propunerea ca proieptulu lui Iranyi in intielesulu regulamentulu casei tiparindu-se, se se puna la ordinea dilei.

Acesta propunere o primesce casa intriga si proieptulu lui Iranyi se pune pre luni la ordinea dilei.

E. Simonyi inse pretinde deliberarea proieptulu in data si Miletiu se se eliberedi.

L. Csernatonyi e indestulitu cu punerea proieptulu la ordinea dilei, pretinde inse ca Miletiu si pan' atunci se se elibere.

Zsedényi face interpelatiune referitoria la imprumutulu comunu de 15 milioane, incheiatu de ministrulu comunu de finantie, dupa ce astufeliu de imprumuturi, contormu artiolului de lege XII. §. 27, numai cu aprobarea dietei Ungariei se pote incheia. Interpelatiunea se pred'a ministrulu de finantie.

Celu din urma obiectu este proieptulu de resolutiune a lui E. Simonyi privitoriu la resbelulu franco prussianu. Acestu proieptu de resolutiune se cuprinde intr' aceea, ca camera se indrumedi regimulu ca in contielegere cu cele laltu poteri neutrale se faca pasii necesari pentru incetarea resbelulu barbaru, sub conditiuni ce nu vatema onorea Franciei. — Acestu proieptu de resolutiune se pune la ordinea dilei pe joi, 27 optovre si cu atata se incheia siedint'a de astadi la 12 1/2 ore.

Siedint'a casei reprezentantiloru din 24 opt.

Dupa anuniarea peitiuniloru incurse, ministrulu de justitia B. Horvath tiena o cuventare in care insira obiectele ce vor se se desbata in cas'a reprezentativa; 64 de proiepte de lege sunt ce au se se desbata in interesulu justitiei. — Dupa elu vine C. Tisza cu unu proieptu pentru armat'a separata a Ungariei.

Urma apoi continuarea desbaterii casei lui Miletiu. D. Iranyi, intraba ca in ce se cuprinde scopulu imunitatii? In aceea ca ablegatulu se-si pote implini detorintia sa fora tamere. Densulu se inchina naintea auctoritatii judiloru, dar numai astoru felu de judi, cari s'a constituitu pre calea legala si constitutiunala. Tribunalulu judiloru inse consta poportionalmente din pre putieni judi opositiunali er judeca-

t oriele constan din astufelul de persoane, cari a servitu sub Bach si Schmerling, densulu nu pote spera ca acestia in cause politice vor judeca dupa dreptate. Elu nu pretinde a esamina daca sentintia judiloru e adusa si pronuociata dupa dreptate, ci numai a-si sustiene cas'a dreptulu a scrutat, daca s'a osecutatu sentintia in formele legale seu ba? — Coron'a are dreptulu de a disgratia, pentru ca potu fi cause, cari pretindu nimicirea sentintiei; apoi cealalta parte a poterii suverane, cas'a reprezentativa se nu posieda dreptulu d'a disgratia? Recomenda proieptulu seu atentiunii casei.

P. Hoffmann afirma ca daca camera 'si atribue dreptulu d'a fi forulu suprarevisoriu a judiloru, atunci inceta totu sistemulu dreptulu de: e contra proieptulu lui Iranyi.

I. Madarasz vorbesce in loculu lui E. Simonyi, caruia nu i-e iertatu a vorbi de doue ori, face atentu pre juristulu de specialitate Hoffmann la artiolulu de lege 39 din anulu 1567, dupa care toti cei ce vatema onorea unui membru a dietei, au procesu de infidelitate. Densulu 'si va tiena de datorintia a face unu proieptu pre bas'a acestei lege, ca vatematorii de onore a ablegatiloru se se inprocesuedi partinesce proieptulu lui Iranyi.

Dupa Madarasz mai vorbesce ministrulu Horvath contra proieptulu, era E. Horn si Ghyczy pentru primirea aceluia. Mane se va face votarea nominala. Finea siedintei la 2 ore.

Din resbelulu franco-nemtiescu.

„Candu ni va veni provinci'a intr' ajutoriu?” Ast'a este intrebarea ce si-o punu locuitorii Parisului, isolati de tote partile pamentulu, si ce si-o pune tota lumea, amica Franciei, ajunse in nefericita stare de astadi. Dupa cum ni spunu scirile mai noue, in sudulu Franciei formarea a duoru armate de cate 80 de mii de combatenti in cateva dile va fi gata; in nordu anca se formedia o armata insemnata care va ave se vina d'odata cu cea desudu in ajutoriulu Parisului. — Ginerariulu republicanu Garibaldi a primitu comand'a preste tote trupele iregularie si operedia in Elasia superiura contra armatiei nemtiesci condusa de ginerariulu Werder. Ginerariulu Bourbacki, a carui scapare din Metz si caletoria la Londra la ocererea esimperatesei Eugenia e forte misteriosa, comandedia in nordulu Franciei o armata de 30,000 de mii de combatenti si se vorbesce ca ar opera in contielegere cu maresialulu Bazaine care facu atatu necasu nemtiloru asediatori de la Metz. Densulu in erumperea sa din 14 opt. omori la 26 batalione, 2 regimente de calereti si, ce e mai insemnatu, lu'a nemtiloru 193 de vagone de proviantu. Daca acestu bravu maresialu nu va capitula, atanci sperantiele, nisuintiele nobile a guvernulu republicanu vor fi incoronate de triumfulu finalu si tote poporale se vor bucura.

Dar prussii respandescu necontentitu scirile ca Bazaine va capitula, noa inse ni se pare ca sunt numai dorintiele prussiloru de „nobil'a morala” cele ce respandescu denai.

Ginerariulu bavarianu, von der Tann, scrie regelui de Bavaria, cu datulu 17 opt. ca armat'a franceza, in numeru de 60,000 de omeni nainta spre Orleans. Densulu cere unu sucursu de calerime pentru a merge naintea francesiloru. Se vede dara ca trupele franceze, formate in pripa si desi neesercitate, totusi impunu suabiloru si nu pre cutedia a da peptu cu ele in numeru egal.

Ginerariulu Boyer, la ocererea lui Bismarck, fuse in cortelulu generalu alu prussiloru in caus'a stipulatiunii conditiuniloru de pace, dar nu, precum sperau si vorbiau nemtii, pentru a subsorie conditiunile capitulatiunei Metzului. Bazaine a profitatu d'acesta ocaziune pentru a se orientat in cestiunea militara-politica. Conditiunile puse de Bismarck, Bazaine le a respinsu.

Succesurile obținute prin armata prusiană și de-așezate prin ministrul Gambetta, se confirmă pe deplin. Cercul format de armata nemțescă se lărgesc totuși mai mult, și comunicatiunile cu exteriorul nu sunt împedecate de cătu de avangardele de calerime prusiane. Acesta se confirmă prin una scrisoră particulară, sosită pe calea aerostatică unei familii din Viena, și comunicată diariului „Tagespresse.“ —

De la sosirea lui Gambetta, sufletului rescolării poporului francez, formarea armatelor năntădă cu pași gigantici, scrie o foia franceză. Organizațiunea poterilor nouă, considerabilă, foră îndoielă, absorbe totă atențiunea guvernului. Se fabrică d'ă și noptea la arme și se afirmă că rezultatele obținute sunt indubitabile. Dilele trecute se împătră preste unu milion de arme, fabricate parte în Franța, parte în Anglia. —

Epistolele venite de la Paris pe calea aerostatică descriu rezoluțiunea locuitorilor d'ă se așeză pan' la cea din urma estromitate, și că discordiele ce s'au pretinsu d'ă fi avutu locu, sunt numai poftele prusilor indobitociti și luptatori contra libertatii. — Nainte dar natiune franceză! curagiu și constanția, și voi învinge, triumfulu teu va fi triumfulu tuturor poporilor.

De la Congresul național bisericescu din Sabiu.

Siedint'ă din 2 oct. 1870.

Presidiul ord. Notariu.
Ioanu Popescu.

1. Se cetesce protocolul din siedint'ă trecută și se verifică cu putiune oceptiuni.

2. Urmatorii deputati și predau credenționalele la presidiu: Ioanu Brănu de Lemény din cercul mirenescu VI., Majorulu Noacu de Huniada din cercul mirenescu alu XV, Joanu Papiu din cercul clericalu VIII, Ionu Tipeiu din cercul clericalu V; — Din dieces'ă Caransehesinului: Iosifu Popoviciu din cercul clericalu alu VII, Dimitrie Jacobescu din cercul clericalu alu IX, Vasile Popoviciu din cercul mirenescu XVI, Ștefanu Antonescu din cercul mirenescu VI.

Tote credenționalele se predau comisiunei verificatorie permanente

3. Presidiulu prezentăză tote actele referitorie la fundatiunea Gojduana, și da o desluțire verbale despre toti pașii facuti în această cauză. Provocatu de deputatul Babesiu, că dacă este vre o referat în scrisu, se binevoiescă a o ceti; presidiintele cetesce o specificăre a cuprinsului tuturor actelor prezente, și le predă congresului spre mai departe pertractare, recomandandu a se luă în considerațiune deosebită cuprinsulu testamentului.

Congresulu decide, ca spre acestu scopu se se alăga o comisiune și se examineze actele respective. Alegerea comisiunii se pune la ordinea dilei pe diu'ă de mane.

Referentele comisiunii verificatorie 4. permanente Iosifu Orbonasiu raportăză că 11 poporenii din cercul de alegere alu VI. protestăză în contra deputatului clericalu Ioanu Gallu, pentru că numitul alesu a fostu facutu pactu cu altu protopopu, că la alegerea pentru congresulu metropolitanu nu va candidă. — Comisiunea luandu în considerațiune, că tote actele sunt în buna rânduie, ilu recomandă spre verificăre ceea ce se și primesc.

4. Din cercul a XIII. mirenescu protestăză unii mireni în contra deputatului alesu Gerasimu Candrea.

Comisiunea luandu în considerațiune că cei subscriși n'au participatu la alegere, și că argumentulu adusu nainte, ca adevăra tote numele alegatorilor ar fi scrisu de o mana, nu se pofte adeveri, recomandă a se verifică.

Congresulu luandu în considerațiune argumentele aduse de comisiune, ilu verifică.

5. În cercul a XIII. mirenescu din dieces'ă Caransehesinului este alesu Nicolae Brinzeiu, diaconu și invotiatoriu. Comisiunea luandu în considerațiune, că numitul candidatu se țiene de cinulu preotiescu, și că prin urmare nu s'ar pofte verifică. Dar comisiunea, luandu în considerațiune meritele lui pentru școlă și încrederea ce a aflatu la poporu, cu tote că este din cleru, ilu recomandă spre verificăre. La acest'ă, deputatul Bologa face propunerea, ca în întielesulu §. . . trebuie se se respingă acest'ă alegere. — Deputatul Babesiu argumentandu că bun'ă credinția a poporului trebuie se o consideram, căci nici nu

potem presupune că poporul a voitu se ne și caneze prin acest'ă alegere, trimitiendu un clericu dreptu deputatu mirėnu, nici nu putem se pretindem, ca poporul, și dacă ar fi cunoscutu legea, sa fie explicatu acelu §. mai uniformu, de cătu cum ilu explicam noi.

Noi înse vedem, că nici noi nu suntem de aceeași parere, așa dară trebuie sa consideram de validă acest'ă alegere, cu atătu mai tare, încatu numitul alesu are merite pentru instruițiune, căci servece de 15 ani ca invotiatoriu, și că posedă încrederea poporului.

Acestu casu însa pe viitoriu sa nu servece de casu de precedentia.

Înaltulu presidiu dechiara, că deputatul de care e vorb'ă în adevuru se țiene de cleru, dar casulu acest'ă trebuie se-lu conciderăm ca unu meritu straordinariu alu Domnului Brinzeiu, pentru că desi se țiene de cleru, totuși se vede, că prin portarea sa cea frumoasă, prin străduința sa a fostu în stare a castigă încrederea mirenilor într'unu gradu așa de mare, încatu mireni l'au alesu unanimu. NB. Preotimea l'ă respinsu de la alegerea pasivă — totu acolo în cercu — dicandu că nu pofte fi alesu, fiindu că este numai diaconu. La acest'ă înaltulu presidiu dechiara, că pofte fi alesu, fiindu că apartiene statulu preotiescu. Congresulu verifică alegerea Dlui Brinzeiu.

Îndată după acest'ă se trece la ordinea dilei și se propune cetirea statutului organicu, precum e sancționatu. — Deputatul Macelariu face propunerea ca statutulu organicu sa se privească de cunoscutu, fiindu că fia care membru alu congresului nu numai că l'ă cetitu, dar partea cea mai mare ilu cunoscă și din praca. Deputatul Nemesiu se invoiesce la acest'ă propunere, adauge însa, ca introducerea și clausula sancționării precum și comitivă ministerială trebuie cetite. Se primesc, după propunerea din urma.

După cetirea numitelor aduse în statutulu organicu precum și a schimbărilor, cu cari s'ă sancționatu acelu, congresulu decide a se alege o comisiune, care va avé se referenze despre stramutările facute în statutulu organicu. Acesta comisiune se alege numai decătu în persoanele următorilor deputati: Jacobu Bologa, Nicolae Popea, Dimitrie Moldovanu, Mironu Romanu, Vincentie Babesiu, Vasile Popoviciu, Dimitrie Jacobescu, Sigismundu Rorteu și George Ioanovicu. — Acestei comisiuni i se mai da și acea însărcinare, ca se referenze și despre rezultatulu, ce l'ă castigatu presidiulu prin pașii facuti cu scopu de a împedecă decretarea proiectului ministerialu ca lege pentru instruițiunea poporului.

Numai decătu după acest'ă se pucece la alegerea unei comisiuni, care va avé se referenze despre pașii facuti în privința infintării Oradii mari. Acesta comisiune se alege și e compusa din următorii deputati: G. Vasileviciu, N. Zsiga, I. Fassia, N. Popea, P. Nemesiu, Ad. Ioanovicu, V. Babesiu, I. Balnosianu, și G. Ardeleanu.

După acest'ă presidiulu propune a se alege o comisiune, care se examineze elaboratul comisiunii din congresulu de la 1868, care eră însărcinat cu procedura disciplinării și a cauzelor matrimoniale. După ce s'au combinatu între membrii deputati cari ar fi de alesu în această comisiune, se predau presidiului. Acest'ă îi propune și se și primesc după cum urmăză: J. Hania, I. Alduleanu, II. Macelariu, M. Romanu, V. Babesiu, Dr. At. Marienescu, N. Popea, Dr. Al. Mocioni, și St. Antonescu.

Propunendu presidiulu alegerea unei comisiuni pentru regularea parochielor, se primesc următorii deputati: At. Ioanovicu, I. Brănu de Lemény, I. Metianu, Jacobu Popoviciu, Ant. Mocioni, Mih. Bejanu, I. Tieranu, Em. Mjicic, și Fl. Varga.

Eră în comisiunea propusa de presidiu pentru organizarea școlilor, se alege următorii deputati: I. Popescu, N. Gaitanu, P. Nemesiu, G. Vasileviciu, Dr. P. Vasiciu, G. Popa, I. Popoviciu protopopu, J. Lengeru, și St. Antonescu.

După ce s'ă alesu comisiunea școlară, presidiulu propune a se alege o comisiune pentru facerea bugetului; în această comisiune se afla deputatii: I. T. Popoviciu, Alesandru Ioanovicu, P. Fassia, Filipescu, Fl. Varga și J. Pinciu. —

În fine în comisiunea necesară pentru modificatiunile ce au a se face în regulamentul afacerilor interne ale congresului se alege deputatii: M. Besanu, Sig. Borlea, I. Grăza, J. Alduleanu, I. Petricu și majorulu Noacu de Huniada.

Cu acest'ă se încheia ședința și pentru de a da timp de lucrare șenguratecelor comisiuni, ședința următoare se pune de prosidiu pe mane la 12 ore. —

Brasovul, 6 Oct. 1870.

În dominec'ă de 27 sept. se serbă aici că în toti anii serbatorea s. Sofie, a patronei gimnasiului nostru. Caus'ă că vi reportezu așa de tardiu despre acest'ă e împregiurarea, că țieneam cu securitate a cetii despre această festivitate în „Telegrafulu Romanu“; dar de ore ce de atunci apară numitul diariu, foră ca se fie pomenitu ceva despre serbatorea noastră, credu că nu va aduce nici de aci înainte ceva; Alțeu noi Brasovenii, ca se nu dicem altu ceva, nu suntem favoriti T. R.

Deci, ca se ne întorcem la referad'ă noastră, amintim că în susnumita di întregu corpulu profesoralu dimpreună cu Eforii și cu școlarii pleacă de la gimnasiu la biserică S. Nicolae, de unde după S. liturgia si rugățiunile obicinuite la această serbare, întorsera erasi la gimnasiu. Aci se facu șintirea apoi, apoi suindu-se pe tribuna noulu directoru gimnasiulu Dr. J. Mesota, tinu nainte unu publicu numerosu unu cuventu carele ar merita a se publică mai pe largu. Tem'ă cuventarii fu:

În ce consta adevărul a cultură a spiritului și carea e nobilitarea inimii? Cuventariulu crede că tem'ă cea mai potrivită pentru serbarea S. Sofie a patronei unu institutu de crescere și invetiamentu este cea susu amintita. Totu deodată crede ca desfășurandu pe scurtu această temă va face că noulu directoru gimnasiulu o profesiune de principii, care li va observă întru conducerea gimnasiului și a școlilor medii împreunate cu acesta.

După această trecendu la temă însăși, espune principiulu dualisticu alu lui Cartesiu, după care avem a pucece la explicarea fenomenelor fiintei omenesci, combatendu punctulu de pucecere în Psihologie atatu alu idealistiloru cătu și principiulu materialistiloru (cum e Büchner, Leves, Vogt, Molehot etc.) Arăta mai de parte influința reciprocă între corp și sufletu prin exemple interesante luate din esperința de tote dilele. Premitiendu aceste idei pregătitorie, imparte vorbitoriulu stările sufletesci în două grupe mari; adevăra stări sufletesci obiective, care nu sunt altu ceva decatu cunoștințele noastre despre obiecte, și de aci dovedesce, că cu cătu cineva are cunoștințe mai multe și mai chiare, cu atata spiritulușii este mai cultu. Prin aceste stări obiective și formăză omulu lumea, că individuală. În legătura cu acestea cităză cuvintele filosofulu Schopenhauer: „De câte ori mure unu omu pieru cu elu o lume, adevăra aceea, care o pofte elu în capulu seu; cu cătu capulu e mai inteligentu cu atăta este lumea aceea mai lumurită, mai chiara, mai însemnată, mai cuprindietoria; cu atata mai teribilă e pierirea acestei lumi. Cu animalulu pieru numai o tială rapsodia a unei lumi.

A două grupă de stări sufletesci sunt cele subiective, adevăra: simțimintele și năntițele. Totalitatea acestor stări se numescă inima; pre candu grup'ă stărilor d'antăiu formăză spiritulu. Trecendu la inima arăta, diferința între inima ca organu trupescu și ca espresiune psihologică pentru simțiminte și principii de vointie și actiuni omenesci. Oprindu se la principii etice, vorbitoriulu asertăză că acestea culminăză în maximele: „Ce tie nu ti place altuia nu face.“ și mai multu în principiulu filosoficu: „Neminem laede, imo omnes, quantum potes, juva.“

Ca încheiere se aplica adevărurile stabilite în această temă fatia cu școl'ă noastră, provocandu se invetiatorii și invetiaceii a nisui din tote poterile a promovă cultură adevărată a spiritulu și noblet'ă inimii, de ore ce numai așa pofte deveni natiunea noastră o natiune cultă, și numai așa pofte ocupă unu locu demnu în șocietatea omenescă

La acestu ștralcitu cuventu urma unu frumosu resunetu din partea pre cunosci școl'ă parintelui vicariu N. Popea carele din întemplantu se află aici și contribuă cu present'ă sa la splendorea serbatorii. În urma cetindu-se legile școlastice se încheie festivitatea.

Și acum dati-mi voi'ă. Dle Redactoru a aduce la cunoștința unu din cele mai triste știri. Jeri în 5. ale c. înmormentaramu pe Vasile Oroian, profesorulu de matematică și de științele naturali la gimnasiulu nostru de aici. Densulu repausă în ctate de 48 de ani după ce duse grău'ă șarcina de profesorulu unu patriaru

de șeculu. Știm'ă concetățienilor și dragostea invetiaceiloru șei ilu petrecuă pana la mormentu. Profesorulu St. Iosifu în cuventulu seu funebralu aduse cu multa desteritate adevărulu tributulu energiei și pedagogiei șeculu. Cuventarea acest'ă storsă lacrimi din ochii numerosulu publicu carele în timpu ploiosu nu pregetă a-i da onorea cea de pe urma. Reposatulu lasă după sine o veduă nemangaiată. Fie-i țierin'ă ușiōră!

Checia-Romana în sept. 1870.

Am demustratu prin colonele acestui diariu mai de multe ori cumca preotulu nostru romanu a reșausatu înca în an. 1864 și noi delocu am facutu aretare oficiōșă consistoriulu Temisianu, rogandu ca se ni dee erasi unu preotu romanu, fiindu că unulu șerbescu avemu, și cumca din vechime eră la noi datin'ă a funcțiună unu romanu și unu șerbu. — Ore capatat' am noi preotu romanu? de feliu! consistoriulu Temisianu i a venit dōra mai bine la șocotēla ca pre tempulu despartirii noastre de catra șerbi, se se afle în comunitate ambii prooti șerbi, ca asic se pofte șubsterne fostulu congresu șerbescu din Carlovitiu în an. 1856 conscriptiunii conformu dorinției lor, ce s'ă și întemplantu, căci în locu de 400 de suflete de șerbi au aratat 900 de suflete.

Candu a introdusu consistoriulu cu forti'ă pre acestu preotu șerbescu, noi romanii li am spusu că astufeliu de individulu lapedatu de prin alte comunitati nu ni trebuie, și că nu 'lu vom șuferi neci odată în comunitatea noastră, apoi am inceputu delocu feliu de feliu de proteste contra lui, cercandu vindecarea reului pe calea legii (precum la maestrate, la fost'ă cancelaria aulică, la fost'ă locuința, la ministeriulu cultulu de astadi, la Patriarculu șerbescu, la metropolitulu nostru romanu, la episcopulu Aradului și a Temisiorii, de nenumerate ori) aretandu că acestu individulu nu coresponde chiamării șale și nu e de noi.

În biseric'ă noastră care e edificată mai numai cu crucerii și șudōrea noastră a inceputu menționatulu preotu a ne eschide limb'ă noastră romană, și a introduce cea slaviană, — și ce a facutu consistoriulu la aretarea acestei nelegiurii? Nemicu.

La șantele pasci a lapedatu de pre sine ornamentulu bisericescu (după cum facu popii cei șerbesci și prin alte comunitati mestecate) și ni a lasatu fora mangae șufletesca a petrece această di de bucuria, din cauză că l'ă provocatu poporul ca se celebredie în limb'ă romană, eră nu în a șa, care voiesce cu poterea ș'ō introduca. La șosal se întemplantu totu așa.

Vediendu-ne remasi în această tristă stare și batujocoriti de catra acestu urgisitu preotu, și vediendu ca tote rogarile noastre date în scrisu consistoriulu ni sunt diedarnice, am mersu și în persōna 100, di un'ă șuta de omeni, și am spusu că: acestu preotu șerbescu șandalisēdia și batujocoresce întru atăta religiunea și biseric'ă noastră, și cumca consistoriulu Temisianu nu da ascultare rogariloru noastre, deci am dechiaratu — că noi pre preotulu acelu nu 'lu vom șuferi mai multu se între în biserică, eră șresponsabilitatea fie a consistoriulu.

La dechiarițiunea noastră ni s'ă respunsu că nu vom capată altu preotu romanu macaru șe

Dechiarițiunea noastră data consistoriulu, amu implinit' o delocu după ce am ajunsu acasă, căci cu ocaziunea serbatorii cei mai de aprōpe am opritu pre șerbulu de a mai intră în biserică. Dar domnulu administratore episcopescu, după cum ni a amenințiatu ca ne va da inchisorii, a și facutu căci a predatu pre 10 inși dintre cei mai distinși poporeni de ai noștri ședriei criminală, nainte careia amu mersu și noi cei'ă lști 100 la numeru și am dechiaratu cu gur'ă și în scrisu, că nu 'lu vom mai lasă ore candu se între în biserică șcundu că noi am facutu biseric'ă și noi ilu platim, eră nu consistoriulu Temisianu, care voesce ca prin astufeliu de medilōce brutale se ne despōia de dreptulu nostru bisericescu, și se ne țiene cu forti'ă pre unu astufeliu de preotu lapedatu pentru moralitate șa de prin alte comunitati.

Cele ce vor mai urma, șervēșca spre onōre consistoriulu Temisianu.

Apelam la intieptiunea și cunoșc'ă influința metropolitulu nostru ca se ne șcape odată din ștricițiune viēt'ă noastră bisericescă.

Romanii din Checia Romanu.

Sredicea-mica (cottulu Temisiului), sept.

Indaru va avé o natiune literati mari, poeti, filosofi si advocati, daca poporul, sementia si trupin'a natiunii, nu este luminatu si invetiatu, éra lumina si invetiatura, poporul póte capeta numai de la cei ce stau cu elu in nemedilocita coatingere, de la invetiatori, preoti si notari. —

Nu vremu se ne dimitemu in desbaterea teoriei conditioniloru de propasire a unui poporu, s'a vorbitu destulu in acestu pre stimatu diariu despre necesitatea imperativa d'a alege preoti si invetiatori luminati, pentru ca se póta dá si poporului lumina, — ne vom margina a ne sprime vaetele si a trage atentiunea autoritatiloru competente spre vindecarea reului, ce impedeaca naintarea poporului nostru. —

A fostu in 20 septemvre v. pre candu se decise alegerea de preotu pentru comun'a nostra. Dupa formalitatile indatinatase candidara trei concurenti. — Mihaiu Juica, capelanu in Mercina, unulu dintre cei trei, dupa finirea s. liturgi, ni rosti o predica cum n'am mai auditu. Noi l'am cunoscutu anca demultu pre dsa, am auditu multe bune si frumoase despre densulu si vedindu ca e unu predicatoru, am poté dice oratoru ce póte vorbi in oricare biseric'a, — toti, si cei ce eram altcumu pentru unu altu concurentu, ne intieleseramu ca se-lu alegemu pre elu, cu atatu mai vertosu cáci audiseramu ca e omu cu carte si cu morala esemplaria, cum pré bine-lu cunósce Il. Sa Dnulu episcopu.

Deci despre reesirea acestui concurentu eminentu, nimenea dintre cei buni nu se indoiá, mai vertosu candu avu doi contracandidati, fora atatea insusiri frumoase. Dar ne am insielatu. Romanulu a fostu, este si remanem amagitu si retacitu de „antistii comunali“, de chinezu si consortes. Asia esoperá istetiulu nostru chinezu de se alege I. Miteru, teologu absolutu si invetiatoru in Mesiciu, unu omu seracuti in cele intelectuali dar in amagirea poporului cu promisiuni frumoase, forte energicu si mesteru de gura.

Speramu inse ca acésta alegere nelegala (de órece numai 20 de preteni ai respectivului ilu alesera) nu se va apróba de Il. Sa. dlu eppu si de ven. consistoriu, precum si ca se va ordina alta alegere carea se se facea fora nici o influintiare si se se alega celu ce merita a fi luminatorulu poporului. —

In fine intrebamu pre dlu protopopu, ca in care foia romanésca a scrisu concursulu pentru ocuparea postulu preotiescu din comun'a nostra?

In stimat'a „Albina“ nu am cetitu nimie'a despre deschiderea concursulu. Asceptamu deci respunsu in acésta privintia si speramu ordinatiunea alegerii nóue.

„Mai multi alegatori.“

Temisiora, in 17 octombrie.

Astadi pe la 11 óre nainte de amédu so-sindu Escelentia Sa dlu Eötvös de la Aradu intre banderii, si luá cortelu in curtea episcopului r. c.

Ací apoi primí Dlu ministru diferitele corporatiuni — pe care inse se le neiru mai de aprópe, nu afiu de lipsa. Fiindu ca me aflamu si cu din curiositate pr'intre spectatori, de odata me prinse mirarea candu vediu ca dupa ce s'a finitu deja audientia si dupa ce susu atinsele corporatiuni se departara, esira de la Dlu ministru si dlu protopresbiterulu nostru de aicea cu mai cátiva preoti — pe cari a-i numi e superflu.

Acuma nu sciamu ca din ce motivu s'au adunatu astadi atatia preoti aicea? — Inse dupa ce am intielesu din funto securu ca Dlu protopopu a terminatu inca mai de multu pe d'a de astadi una adunare din partea clerulu — ca se facea unu memorandu catra inaltulu congresu, — pricepu de ce se preambila atatia preoti pe stradele cetatei. Dara ce se audu? Dlu protopopu nainte de a fini agendele adunarei — cátu a intielesu de sosirea dlui ministru — ca se nu intardie indata — parasi adunarea si numai de cátu 'si facu detorintia de a ce infatisia Escelentiei Sale. Ca dlu protopopu si-a facutu presentarea naintea dlui ministru, nu me pré miru — acést'a este logic'a — de a nu vani in colisiune cumva cu conceptele Dsale deachiste; dara ce au cautatu coia lalti dd. preoti, nu potu pricepe. Asiu dorí déca unulu dintre dd. preoti ni-ar spune ca óre ce scopu a avutu presentarea loru la Dlu Eötvös? Dóra au speratu ca li va inbunatatí starea loru ma-

teriale, séu dóra ni va darni numai de cátu nisce scóle comunale?

Eu n'asiu fi apucatu condeilu se descriu impresiunea acést'a neplacuta ce au facutu S. S. loru, déca n'asiu fi auditu cu urechile mele batjocurile strainiloru care se descarcu asupra preotiloru nostri; ba ce au fostu mai multu — arele inca fusesu la dlu ministru 'mi dise: Domnule cum de ne se sfiese preotimea Dloru vóstre — a se presentá unu ministru in vestminte rupturose in palaria unsa, caltiuni pline de tina? La acestea n'am respunsu nimica, de cátu ca am rositu de rusinea loru. Sum convinsu ca dlu ministru Eötvös va sci pretini lingusirile acestoru parinti sufletesci, dar póte fi securu ca romanii atáta simpatiesidia cu Dsa si cu liberalismulu Dsale pitulatu in legea de instructiune pentru scólele poporale, cátu va fi presupusu dóra ca banderulu de calereti romani — nu s'a facutu de dragulu Dsale — ci de frica Dlui solgabireu, carele li sta cu bót'a la spate — s'a facutu ca avemu preoti, — cari se inchina naintea Dsale — dar cari nu sciu se invetie poporulu — se nu pierda dilele de lucru pentru parad'a dlui ministru; — avemu apoi si notariasi, cari dieu tacu — ca se se face placuti dlui solgabireu, ce altu cum numai de catu li da catrafusele din satu, de óre ce cu autonomi'a si dreptulu comuneloru d'asiu alege notariasi sei — a tre-uta bab'a cu calacii.

Cu acésta ocaziune am devenitu la acelu adeveru ca pana candu preotimea nostra nu-si va cunósce pe deplinu misiunea s'a, pan' atuncia nu vom duce-o departe. (— u.)

Ecica rom. sept 1870

Dle Redactoru! Gresicla mare ar fi a ascunde si a ingropá facerile de bine, mai cu séma cele catra s. biseric'a si scóla de la credinciosii nostri.

Zelosulu nostru plugariu T. Ursulescu desí lipsitu de carte, dara iubitoru de cultura si energiosu catra s. biseric'a si scóla, nisuesce din tóte poterile si la tóta ocaziunea ca biseric'a si scóla se progreseze pe cátu se póto mai multu. Biseric'a nostra cea nóua incepandu-se a se zidi, remase totu lucrulu adormitu mai multi ani; venindu inse amintitulu barbatu in oficiu ca jude comunale, numai de cátu se puse in picioru si gatá nu numai biseric'a ei si mai o scóla de prim'a clasa.

Nu multu dupa acestea vedindu elu ca biseric'a prin venturi viforóse, capatase in acoperisii sparturi in cátu ploile strabatusera mai pana la zugrafiturile cele fine din launtrulu ei, si neingrigindu-se nimenea de aceea, aduse pre unu maestru, si pe langa preliminarulu facutu puse 220 fl. v. a. din pung'a sa spre acoperirea bisericii.

Acestu ofertu bine venitu s. biseric'i se parú pré putieniu; deci venindu unu vindictoriu de odóra bisericesci, nu se induplecá si aci in binef. cerile sale, ci cumperá pentru biseric'a odóra cu 170 fl. v. a.

Astadi ca se-i romana numele memorabilu nepotiloru si stranepotiloru sei, plinu de compatimire fiindu catra copii seracuti cari din lips'a cartiloru ar remané intunecati, punendu man'a la inima, infintia din averea sa o fundatiune de 200 fl. v. a. sub acea conditiune, ca numai din interesulu anuale se se cumpere cartile recerute pentru copiii soraci. Despre care fapta maritimósa, comitetulu parochiale i aduse profunda multiamita.

Scriindu aceste, me marginescu intr' atáta ca faptele susu amintite merita a fi publicate; de ce cerulu ca se potemu si din alte comune ceti despre atari binefaceri.

M. Magda.

Ecica romana, 14 Sept.

Serbii d'aici in frunte cu preotulu Dimitrie Murguloviciu, precum ni este cunoscutu din fói'a serbésca „Zastava“ alergara la congresulu serbescu din Carlovietu, ducendu cu sine una petitiune in care se vaierara contr'a nostra si a Venerabilulu consistoriu aradanu, si prin care pretinsera ca comun'a nostra — ca vedí bine intre 2600 suflete sunt si 200 suflete de serbi — se re'ntórne éra-si la erarchi'a serbésca pana la definitiv'a despartira.

Din acestu punctu de manecare a fratiloru nostri serbi, vinimu si noi a aduce la cunoscentia onoratulu publicu romanu, dar mai alesu a trage atentiunea onoratulu congresu bisericescu, asupra procedurii preotulu Dimitrie Murguloviciu facia cu biseric'a si poporulu romanu d'aici

De candu am devenitu sub erarchi'a romana, socotile bisericii nóstre numai in doi ani se revisionara prin D. protopresbiteru tractualu, si si atunci numai venitale si spesele pre acci doi ani, éra dupro anii precedinti nu s'au potutu revisioná din urmatóriele cause, cáci. —

Preotulu D. M. a imprumutatu pre mai multi individi — intre carii si dsa se afla — cu vr'o 2—300 fl. v. a. pre unu tempu noterminat, fora de nici o garantia ori macar obligatiuni.

Candu s'a ziditu biseric'a nostra, proprietariulu de pamentu d'aici d. S. Lazaru a donatu bisericii 100 fl. v. ca ajutoriu, apoi si acést'a suma amintitulu preotu chiar din man'a judelui comunale de atunci a luat'o pentru totudeuna.

De diece ani folosese gradin'a bisericii de 1/2 jugeru de aratura — fora nici o plata — care mai putieniu i aduce venitu anualu de 30—40 fl. v. a. si care venitu de diece ani nici cum nu s'a indusu in protocolulu socótelor bisericesci.

Éra de la introducerea st. Organicu pana in prezentu, nu s'au predatu socótele bisericii comitetulu, respective sinodulu parochialu spre revisiune séu aprobare, din cauza ca preotulu D. M. cu finea anulu precedentu, ceru de la epitropi manualulu venitelor si a speselor bisericesci carele pana astadi nu l'a datu epitropiloru indereptu. Cáte sunt venitele si cáte sunt spesele bisericii nóstre? — numai Dumnezeu le mai scie. —

Pana in anulu 1864 servitoriulu bisericii — clopotariulu — éra salarisatu cu unu salariu de 25 fl. v. a. si capeta la tóta inmormentarea 20 cr. In anulu acést'a fiindu ca clopotariulu éra serbu si pentru ca se póta servi si pre dsa i urcá salarulu la 60 fl. v. a. din cas'a bisericii éra de la comuna i asigura 12 chibule de bucate.

Noi vedindu ca preotulu D. M. nu manipuleza bine averea bisericii nóstre, puse-ramu, conformu St. Organicu prin tienerea sinodulu parochialu altu clopotariu cu unu salariu mai moderatu, numai pentru biseric'a, dara nu si pentru dlu preotu servitoriu.

Ast'a nu placu de feliu dlui preotu D. M. — deci ce facu? elu tienu pre serbulu acela la sine carele servindu-lu unu anu de dile, epitropii bisericii neci nu voira a-i plati; din care cauza dlu printe luá unu advocatu, si redica procesu contra bisericii — pre care ne aparend'o nime — scóse din cas'a bisericii pentru servulu seu casnicu 126 fl. v. a. si de la comuna 18 chibule de bucate.

Astea vor fi fostu intru adeveru cauzele pentru care nu avu cutezare preotulu D. M. a se infacisii inaintea venerabilulu consistoriu romanu pentru responsabilitate, ci grabi la congresulu din Carlovietu, se ne acusa — pretindendu de la congresu, ca se binevoiesca a ni primi éra-i indereptu sub erarchi'a serbésca. Petitiunea acést'a a fratiloru nostri serbi, se ascultá de catra congresulu serbescu, si rezultatulu acelei este, ca preotulu D. M. trage din fondulu religionaru serbescu pentru parochi'a serbésca d'aici oplata anualu de 400 fl. v. a. éra facia cu noi romanii astadi procede cu multu mai tiranesce de cátu pana aci. Astadi nu'mai e tacs'a cununie 6 fl. v. a. ei 60—70 fl. Elu nu mai cere de la dlu protopresbiteru licentia de cununia; elu cununa numai dupa un'a strigare in biseric'a, ori fora nici un'a. Tinerii la noi se potu casatori de 16 si de 17 ani, fora ca se fie respectivulu preotu mai trasu la vr'o responsabilitate, dar bietulu romanu debue se depuna sut'a de fiorini!

Mai multi Ecicani.

Din **Camp'a Bihariei**, Optomvre.

Nu potu trece cu vederea unele neadeveruri grosolane, care se aduse de cu tare dnu in „Albina“ intre varietati Nr. 85 a. c., atacandu pe docintele diaconu Georgiu Horváth, ca presedintele si comisariulu conferintiei invetiatoresci din cerculu I. alu Oradii, ca ar fi calcatu instructiunea consistoriala, si lauda pe J. P. ca notariulu conferintiei.

Caus'a pentru ce nu s'a primitu protocolulu de la notariulu J. P. e urmatóri'a. Protocolulu conferintiei, compusu si stilisatu de pres. H. notariulu J. P. l'a impartasitu cu alti cari nici n'au fostu la conferintia nostra si asia a venitu in protocolu intemplari necorecte.

Notariulu a scrisu in protocolu ca invetiatorii au primitu in conferintia pe prt. S. B. cu se traiesca, ce nu e dreptu.

Dupa aceea venindu a dóu'a óra notariulu la pres. H. unde fura de fatia duoi dni asesori consistoriali; notariulu J. P. fu primitu cu cea mai mare amicetia din partea pres. H. dara nu l'au aretatu usi'a precum dice fiulu periciunii, si notariulu J. P. a promis comisarulu presedinte ca protocolulu ilu va descrie adóu'a óra, precum s'a tractatu in conferintia, dara mergendu a casa S. P. fiulu periciunii l'a sfatuitu se numai scrie altu protocolu; altcum nóa putieniu ni éra lipsa de protocolu, pentru ca dnulu referinte Georgiu Popa a fostu de fatia, si a referatu consistoriulu reportulu comisariulu.

Unulu dintre docintii de fatia caruia i place adeverulu.*

PROTOCOLULU

Primei conferintie invetiatoresci din prot. B.-Comlosiului tienuta in 10 septembrie in localitatea scólei rom. gr. or. confesionale din B.-Comlosiu la carea participara toti invetiatorii din respectivulu tractu si deobligati in sensulu §. 8, din regulamentulu consistorialu.

Dupa invocarea santulu duchi toti se adunara in localitatea menita spre acestu scopu unde pré on. prot. Vincentiu Sierbanu ca inspectore scolaru luá cuventulu si prin o vorbire lunga si bine nimerita, desfasura scopulu si insemnatarea acestei conf. accentuá cu deosebire lacunele sentite pe terenulu invetiamentulu si starea cea deplorabila in carea se afla scólele nóstre facia cu ale altoru natiuni conlocutore, in fine provocá adunarea se-si aléga din sinulu seu, unu presedinte si unu notariu in urmarea careia adunarea proclama numai de cátu; pe dlu G. Gataiantiu de pres. éra pe G. Serbu de notariu.

Presedintele ocupandu-si loculul multiemí adun. pentru increderea cu care lu onorá prin o cuventare forte acomodata, si indemnandu pe inv. la seriósá activitate declara siedintia de deschisa.

Dupa aceea se purcede la desbaterea obiectelor cuprinse in regulamentu.

I. Pres. pune intrebarea: cum debue inv. se proceda cu pruncii prim'a data veniti la scóla?

Dupa o desbatere mai detaiata s'a decisu ca inv. pe pruncii prim'a data veniti la scóla se-i intempine cu blandetie si cu civinte placute, se nisuiésca din respoteri ca sub decursulu prelegeriloru se facea cea mai buna impresiune asupra loru si astu feliu se li facea scóla placuta.

II. Cum se se intreprinda metodulu silabisarii si scrierii ca se fie mai bine nimeritu?

Dupa ce multi inv. vorbira la desbaterea acestui obiectu, se termina: ca la metodulu acesta fiecare pruncu se aibe naitea sa, tablitia si griflu; inv. mai intaiu vor deprinde pe prunci cu trasuri in aeru si totu in acelu momentu cu trasuri si pe tablitie; — inceputulu face cu liter'a i, u, ect. scrise si totdeodata si tiparite.

III. Cum se se staverésca metodulu soneticu ca se fie fructificatoriu instruarii?

Dupa o desbatere mai lunga prin argumente esperiate de inv. pe carier'a instructiunei s'a decisu a fi mai practic: ca literile se se respunda numái cu eufonia prima a literiei, adea mutu — si dupa ce pruncii vor sci incatva ceti si scrie, se se pronuncie be, ce, de, ect. —

IV. Candu se se propuna prunciloru socót'a din capu; indata candu vinu la scóla pana inca nu sciu ceti si scrie; séu dupa ce invetia cetirea si scrierea?

Dupa mai multe desbateri infocate s'a aflatu de urgente, ca socót'a din capu se se propuna amesuratu facultatii prunciloru, indata cu inceperea scrierii si cetirii.

V. In sensulu § 7, din regulamentu, pres. intréba adunarea, unde si in ce di se se tina pe anulu viitoriu conferintia invetiatoriloru din acestu tractu?

S'a decisu cu unanimitate, ca locul si pentru conf. inv. din anulu viitoriu se fie B.-Comlosiu; éra d'a, s'a lasatu a se defige prin fiitorulu comisariu de conf.

Desbaterea ulterioara a obiectelor cu-

*) Nemic'a mai stricaciosu, dar si mai neplacutu, de cátu personalitatile fora neci unu meritu. Ni pare reu ca ómenii nostri inca nu vor se se lapede de ur'a dintre sine. Publicitatea e numai atunci de interesu déca, de si nu póte fi cu totulu objectiva, totusi repórta materialu solidu. Cu asta ocaziune declaramu si pentru alte casuri asia dicendu perteculari, ca nu vom dá incrediaumentu ver carei impartasiri sinistre. Red.

prinse în reg. nu s'au putut continua mai de parte din același motiv, că unii inv. din cauză carausiei fusese constrenși a parasă conf. — S'a observat cu multa indignațiune, că unele antistii comunale, pe langa toate ca sunt obligate în sensul ordinațiilor mai înalte a da carausie inv. pentru conf. ele nu numai ca nu le-au dat, ci chiar — prin intrigele not comunali li au denegat îndrumându-i a calorii pe picior, ori a-si lua carausie pe spesele lor proprii; dreptu aceea conf. a decisu a rogă pe ven. cons. aradanu ca se bine voiesca, a face dispușiunile necesari, ca pe viitoriu se se delature aceste dificultati atât de daunose cauzei noastre scolare.

Georg. Gataianu m. p. Georg. Serbu, m. p.
docinte ca presiedinte. docinte ca notariu

PROTOCOLULU.

Siedintiei I.

Tienute din partea directoratului asociatiunii nationale aradane, pentru cultura poporului romanu.

Aradu in 14/26 Septemvre 1871

In presintia:

Presiedintelui: Ioane Popoviciu Desseanu
directoriu secundariu.

Membriloru: Dr. Atanasiu Standoru, Vasiliu Paguba, Ioane Moldovanu, Teodoru Serbu, Josifu Codreanu, si Georgiu Dogariu.

Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 1. Pesiedintele directoriu secundariu dechiarandu antai'a siedintia de deschisa, — si descopera parere de reu pentru îndelungat'a amanare ce o cauză întârzierea autenticării protopocolului adunării generale, — la susceperea lucrărilor si a activității direcțiunii; deorace amentitul protocolu, — ce este bas'a agendelor direcțiunale, — din cauză împedecării si absintiei respectivului domnu presiedinte alu adunării generale, — numai in 31 Augustu se pot' autentică; era la prim'a convocare a siedintiei direcțiunale prin dlu directoriu primariu Antoniu Mocioni indicata pe 10 l. c. aceiasi siedintia nu se pot' tiené din lips'a numerului de membri, prescriu si recerutu dupa statute si ragulamentu.

Inse desi prin acésta impregiurare împedecatoriă direcțiunea nu se pot' conchiamă mai timpuriu, totusi lucrările curinte referit'orie la incassarea ofertelor restante, ca cele mai momentose afaceri n'au fostu opacite, ci s'au efepuitu deja prin notariatu, dupa cum aréta numeroșele estrasuri facute din protocolulu capitalu despre membri asociatiunii; precumu incheierea si reasumarea protocolului de evidentia, apoi inmatricularea membriloru nou intrati in asociatiune.

Decisu: Descoperirile presiedintelui, luanu-se la cunoscentia, se decide: a se purcede la pertractarea obiectelor ce sunt la ordinea dilei.

Nr. 2. Nainte de toate, presiedintele propune a se da cetirea protocolului adunar'ii generalu care

Decisu Cetindu-se in totu contestulu, se ie spre cunoscentia, si se insarcina notariulu direcțiunii: a face o referada meritoriala despre toate agendele cu ale caror'a efepuire este insarcinata direcțiunea, carea va fi de a se presintă in prossim'a siedintia pentru dispușiuni necesarie.

Nr. 3. Facendu-se propunere pentru normarea terminelor de siedintie pe anulu curinte

Decisu: Pentru tienerea siedintieloru ordinariu, in decursulu acestui anu alu administratiunii asociatiunii — se adopta normarea terminelor usuata in anulu trecut, adeca: siedintiele ordinariu se vor tiené regulatu in tota luna odata la antai'a domineca a fiesce careia lune punctualu la 4 ore dupa mediadi; era siedintiele extraordinariu se vor tiené si defige amesuratu trebuintieloru la timpulu.

Despre carea normisare toti membri direcțiunii se vor insocintia prin osebite epistole, cu acea notificare: ca prossim'a siedintia tienenda in luna viitoria a lui octovre a. c. va fi conchiamata ca extraordinaria pe unu terminu acomodat.

Nr. 4. Presiedintele directoriu secundariu propune adoptarea regulamentului casei despre procedur'a afaceriloru interne ale direcțiunii, ce s'a stabilitu si usitatu in anulu trecut.

Decisu: Pentru pertractarea obiectelor cadietorie in sfer'a de activitate a direcțiunii,

se primesce de cinosura regulamentulu existintie si pe anulu acest'a, carui'a toti membri direcțiunii au de a se acomoda la siedintiele si afaceril' direcțiunale.

Nr. 5. Se presinta reportulu fostului perceptoru alu asociatiunii dlu Emanuileu Missiciu ce contine instrumentulu de predarea casei a diferiteloru hartii si manuale relative la agendele perceptorali. —

Decisu: Acestu reportu luanu-se la cunoscentia, se estrada presiedintelui directoriu secundariu cu scopu: ca cu intervenirea esactorelui asociatiunii se dispuna si efepuesca predarea casei, adeca a carticeleloru despre banii elocati in casa de pastrare, si a tuturor hartieloru aflatorie la fostulu domnu perceptore, — actualului perceptore Josifu Goldisiu, — pe langa unu duplicatu alu instrumentului de predare; avendu deapre efepuire a face reportu la prossim'a siedintia direcțiunale.

(Va urmă.)

Anunciu.

La numerulu acest'a alaturamu unu prospectu „Compendiulu generalu de Statistica“ compusu dupa datele cele mai noșe si positive de B. Alexandre.

Cu asta ocașiune nu potemu de cătu numai a recomandă on. nostru publicu unu opu carele imple o lacuna in literatur'a noastră.

Soliditatea materialului ni permite a ne asceptă la unu studiu pre cătu de interesantu, pre atât de necesariu spre desvoltarea vietiei noastre nationale. — Gratulamu Dluu Autore.

Redactiunea.

Concursu

Parochi'a din Berechiu, comitatulu Bihariei protopres. Oradea-mare devenindu vacanta, cu acésta se eserie concursu. Emolumentele sunt:

1. O sesia de pamentu aratoru.
2. Birulu de la 78 de case, totu atâte masure.

3. Stolele preotiescu si cuartiru liberu.

Doritorii de a recurge pentru acésta parochia, au a trimite recursulu bine instruat cu Testimoniulu despre sciintiele absolvate dupa statutulu organicu pana in 18. Octom. a. c. la concernentulu D. protopopu Simeonu Bica in. Oradea-mare. Datu in Berechiu in 27 sept. 1870.

1-3. Comitétulu parochialu.

Concursu.

Parochia din Sacalu devenindu vacanta, cu acésta se eserie concursu, emolumentele sunt:

1. O diumetate sesiune de pamentu.
2. Birulu de la 90. de case, atâtea masure.
3. 12 fl. despagubire pentru Clacnire si stolele indatinat.

Doritorii de a ocupă acésta Parochia au a trimite recursulu bine instruat dupa statutulu organicu pana in 25. Octom. a. c. la concernentulu D. protopopu Simeonu Bica.

Datu in Sacalu in 13 sept. 1870.

1-3. Comitétulu parochialu.

Concursu

Pentru statiunea invetiatoresca gr. or din Opidulu Tinc'a, protopresviteratulu Gradimare: Emolimentele sunt:

1. 40 fl. v. a.
2. 10 cubule bucate.
3. 4 orgii de lemne.
4. 10 lantiuri de pamentu.
5. De la totu prunculu umblatoriu la scola 1 puiu.
6. Venitulu din can'oratu.
7. Cuartiru.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a trimite recursurile loru prevedinte cu atestatele recerute la comitetulu parochialu gr. ord. din Tinc'a pana in 17 Octomvre vechiu, er in 18 Oct. vechiu a. c. a se infatisia in locu, candu aлегera se va si efepui.

Datu in Tinc'a 27 Septemvre v. 1870.

1-3 Comitétulu parochialu gr. or.

Concursu

In comun'a Valcaniu, com. Torontalu, cerculu Banatu-Comlosiu se cauta unu notariu calificatu; terminulu e pana in 15 Noemvre c. n. a. c.

Emolumentele anuale sunt. 400 fl. v. a. 4 orgii de lemne in tiepligi, 50 lb. de lumini. Paie pentru incalditu cuartiru liberu si cu gradina de legumi si de la 700 de case câte 5 oche de graú. Doritorii de a ocupă acestu postu au de a concurge la antistea comunala, cerculu B. Comlosiu, comuna Valcaniu.

Valcaniu in 18/6 Octomvre 1870.

contielesi cu antistea comunale.

Georgiu Opreanu, Pavlu Miu,
paroch. 1-3 jude.

Anunciu.

Subscrisulu are onore a incunoscentia pe P. T. P. precumca in liberari'a sa se afla unu depostu de felurite carti scolastice si de lectura in limb'a romana, germana si magiara, asemenea, Mape Atlante, Globuri si Calindarie cu pretiuri moderate deci se recomanda onoratorulu Cosumentu.

Adolfu Auspitz

3-3 Librariu in Logosiulu rom. Nr. 164.

Concursu

Pentru ocuparea parochiei vacante din Comuna Mercina in comitatulu Carasiului, Protopopiatulu. Oravitiei. Emolumentele sunt

1. Sesiunulu preotiescu; 2 Veniturile stolarie; 3. Birulu preotiescu. Doritorii de a ocupă acésta parochia vor avé a-si trimite recursurile D. Protopresviteru alu Oravitiei pana in 26 Septemvre. —

Mercina in 12 Septemvre 1870.

Comitetulu bisericescu.

Cu scirea si invoirea mea
(3-3) Jacobu Popoviciu,
protopresbiteru.

Concursu

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la nou creat'a scola paralela din St. Mihailu romanu, inzestratu cu emolumentele: 100 fl, 30 chible de grau, 4 stangeni de lemne, 2 jüge de pamentu, cortelu liberu cu gradina intrasi estravilana, se deschide concursu pana in 26 Octovre 1870, pana candu doritorii de a cuprinde acestu postu sunt avisati a substerne recursurile loru cuviinciosu intocmite si adresanda catra sinodulu parochialu de aici distr. D. protopresviteru a Timisiorii.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoire mea:

(3-3) Mel. Dreghicu m. p.
Prot. Timis.

Concursu

Pentru statiunile invetiatorescu devenite vacante in Cerculu alu III. scol. alu Protopresviteratulu Oradanu, a nume: 1. Torregu. Emoluminte: 100 fl v. a. si 4. orgii de lemne. 2. Tinc'a. Emolum: 40. fl. 10. cub. bucate 4. orgii de lemne 10 holde de pamentu. 3. B. S. Miclosiu. Emol. 40 fl. 10. cub. bucate 4 orgii de lemne si doue holde de pamentu. 4. S. Salpabagi. Emol: 120 fl. 8 orgii de lemne 150. port. de fenu, atatea de paie fi una gradina de 2 masure semenatura. Doritorii de ocupa vreuna dintre aceste Statiuni, sunt avisati recursurile loru providiute cu documentele recerute conformu dispușiuniloru din statutulu organicu le a tramite subscrisului inspectoru pana in 6 Octovre st. v. a. c. la Drforró post'a ultima Beliusiu (Bellényes).

Drforro in 22 Sept. vechiu 1870.

cu contielegerea si invoirea respectiveloru 3-3 Comitete parochiale.

Vasilu Papp

asesoru consistoriale ca inspectoriu inter. de Scole.

Concursu

Pentru vacanta parochia din Bochia cu filialulu Benesti, comitatulu Bihoru protopresv. Beliuului la olalta 101. de case; emolumentele: de la o casa 1/2 mesura de cucurudiu, — si stolele

indatinat. Recursele instruite in sensulu statutulu Organicu se se trimite comitetulu parochialu din Bochia pana la 6 Novembre nou, a. c. adresate subscrisului in I. Carandu.

I. Carandu, 3 Octovre nou 1870.

(3-3)

Iosifu Marchisiu

protopresv. Beliuului

Concursu

Se eserie pentru statiunile invetiatorescu, devenite vacante, in comitatulu Bihoru, Protopresv. Beliuului si: 1. Grosiu, emolumentele 59 fl. v. a. 24 cubule bucate, diumetate grau, — 13. maji de fenu, si 11. stanjeni de lemne. — 2. Chislaca. Emolumentele: 25 fl. v. a. 15. cubule bucate, diumetate grau, 10. maji de fenu, 6 stanjeni de lemne. 3. Bochia. Emolumentele: 40. fl. v. a. 14 cubule de bucate, diumetate grau, 9 maji de fenu, 6 stanjeni de lemne. Doritorii de a ocupă vreuna statiune invetiatoresca, sunt avisati a-si trimite recursurile sale dupa intielesulu statutulu organicu pana in 20 Octovre vechiu, a. c. la subscrisulu protopresv.

I. Carandu, 3 Octovre nou 1870.

pentru comitate

(3-3)

Iosifu Marchisiu

protopresv. Beliuului.

Concursu

Pentru ocuparea statiunii invetiatorescu din Comuna Ciuciu, protopresviteratulu Halmagiului. Emolumentele 200 fl. v. a. cuartiru liberu cu gradina si 5 orgii lungi de lemne.

Aspirantii au a si trimite recursurile, prevedinte cu documentele necesarie pana in 16 optovre subscrisului comitetu parochialu. — Dupa contielegerea avuta cu D. protopopu Ioane Groza.

Ciuciu, 20 Septemvre 1870.

(3-3)

Comitetulu parochialu.

Concursu

Pentru ocuparea vacantei statiunii invetiatorescu din comuna Jalagiu, protopresv. Halmagiului. Emolumentele 200 fl. v. a. cuartiru liberu cu gradina si 5 orgii lungi de lemne. Aspirantii au a-si trimite recursurile prevedinte cu documentele necesarie pana in 16 optovre subscrisului comitetu parochialu. — Dupa contielegerea avuta cu D. protopopu Ioane Groza. —

Jalagiu, 20 Septemvre 1880.

(3-3)

Comitetulu parochiale.

Concursu

Se eserie pentru statiunea invetiatoresca Tisovit'a in regimetulu romano-banaticu, compania Orsiavei, — cu care postu e impreunatu unu salariu anualu de 60 fl. v. a. 4 fl. spese scripturale, 6 orgii de lemne, 8 meti de cucuruzu in bóbe si cuartiru naturalu.

Doritorii de a ocupă acestu postu vacantu, sunt avisati recursurile sale pana la 30 Sept. vechiu a. c. inzestrate cu atestatu de botezu, atestatu despre absolvarea sciintieloru preparandiale si despre portarea morala pan' acuma, — in originalu, — ale asterne comitetulu subsemnatu.

Tisavitia, in 6 Septemvre 1870.

3-3

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresviterulu districtualu

D. Jacobescu, protopresviteru.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa insocintarea telegrafica din 26 opt.

Imprum. de statu convertatu cu 5% 57.42 Imprum. nationalu 66.70 Actiunile de creditu 245.50; — sortiurile din 1860: 92.49 sortiurile din 1864: 113.; Obligatiunile desarsinarii de pamentu, cele ung. 78.75. —; banaticu 77.50; transilv. 75. bucov. 78. 50. argintulu 121 75; galbenii 5.92 napoleonii 9.85